Тақырыбы:

Атқарушылық істі қозғау және уақытша тоқтата тұру тәртібі

Сот орындаушысы, егер АІЖжСОМ занда және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе, **өндіріп алушының арызы бойынша** атқарушылық құжаттың негізінде атқарушылық іс жүргізуді қозғайды.

Арызға **өндіріп алушы** не оның **өкілі** қол қояды.

Өкіл оның өкілеттігін куәландыратын **сенімхатты** немесе өзге де құжатты **арызға қоса береді.**

Сот орындаушысы өзіне атқарушылық құжат келіп түскен күннен бастап **үш жұмыс күні ішінде** мынандай жағдайларда атқарушылық **іс жүргізуді қозғаудан бас тарту туралы** қаулы шығарады:

(қосымша-2)

- 1) атқарушылық құжат өндіріп алушының арызынсыз берілсе не атқарушылық іс жүргізу өндіріп алушының арызынсыз қозғалуға жататын жағдайларды қоспағанда, **арызға өндіріп алушы немесе оның өкілі қол қоймаса;**

- 2) атқарушылық құжат атқарушылық әрекеттердің жасалған жері бойынша берілмесе;

- 3) атқарушылық құжат орындауға **ұсынылатын мерзім өтіп кетсе** және сот оны қалпына келтірмесе;
- 4) құжат атқарушылық **құжат болып табылмаса** не атқарушылық құжатқа қойылатын талаптарға сәйкес келмесе;
- 5) атқарушылық құжат бұрын орындауға ұсынылған болса және атқарушылық іс жүргізу АІЖжСОМ заңның 47-бабының 1-тармағында көзделген негіздер бойынша тоқтатылған болса;

- 6) сот актісі, дереу орындалуға жататын атқарушылық құжаттарды қоспағанда, атқарушылық құжатты беретін органның (лауазымды адамның) актісі **заңды күшіне енбесе;**

- 7) өндіріп алушы жеке сот орындаушысының ағымдағы шотына атқарушылық әрекеттерді жүзеге асыру үшін қажетті соманы енгізбеген болса;

- 8) атқарушылық құжатқа заңды күшіне енгені туралы белгісі бар, судьяның қолымен және соттың мөрімен куәландырылған сот актісінің көшірмесі қоса берілмесе;
- 9) уәкілетті органдар Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 896-бабында көзделген мәліметтер мен құжаттарды ұсынбаса.

Атқарушылық құжатты өзіне сот, басқа орган (лауазымды адам) жіберген жағдайда **мемлекеттік сот орындаушысы** атқарушылық іс жүргізуді өндіріп алушының **өтінішінсіз қозғайды.**

- Атқарушылық құжат өзіне АІЖжСОМ заңның 162-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында көзделген тәртіппен жіберілген жағдайда **жеке сот орындаушысы** атқарушылық іс жүргізуді өндіріп **алушының өтінішінсіз қозғайды.**

Сот орындаушысы заңда белгіленген талаптарға сәйкес келетін атқарушылық құжат өзіне келіп түскеннен кейін **үш жұмыс күнінен** кешіктірмей, атқарушылық іс жүргізуді қозғайды, **бұл туралы қаулы шығарады.**
Қосымша-2

Бұл ретте, жеке сот орындаушысы өндіріп алушымен **атқарушылық құжаттың орындалу шарттары туралы келісім (шарт) жасасады**, АІЖ заңда көзделген құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді.

Сот орындаушысы атқарушылык іс жүргізуді қозғаумен бір мезгілде **атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз ету** бойынша шаралар қолданады.

Сот орындаушысы атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз ету жөнінде шаралар **қабылдауға міндетті.**

Атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз ету жөніндегі шаралар мыналар болып табылады:

1) борышкердің банктердегі және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардағы, сондай-ақ сақтандыру ұйымдарындағы ақшасы мен бағалы қағаздарын қоса алғанда, **мүлкіне тыйым салу;**

2) борышкердің өзіндегі не өзге де жеке немесе заңды тұлғалардағы жылжымалы **мүлкін алып қою;**

3) борышкердің өзіндегі не өзге де жеке немесе заңды тұлғалардағы **жылжымайтын мүлкін алып қою;**

4) борышкерге белгілі бір іс-әрекеттер жасауға тыйым салу, оның ішінде заңды тұлға органдарына шешімдер қабылдауға тыйым салу, сол сияқты заңды тұлғаның жылжымалы және жылжымайтын мүлкін, мүліктік және мүліктік емес құқықтарын, бағалы қағаздарын және жарғылық капитал мен мүліктегі үлестерін иеліктен шығару жөнінде қабылданған шешімдердің қолданылуын тоқтата тұру;

5) борышкердің оған меншік құқығы негізінде тиесілі мүлікті, оның ішінде ақшаны пайдалануына тыйым салу не оларды сот атқарушысы белгілеген шекте пайдалануға нұсқау беру;

6) борышкер мүлкіне сүргі салу;

7) құқық белгілейтін құжаттарды алып қою;

8) басқа адамдардың борышкерге мүлік, оның ішінде ақша беруіне немесе оған қатысты өзге де іс-әрекеттерді орындауына тыйым салу.

Сот орындаушысы **1,3,7 пунктерде** көрсетілген атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз ету жөніндегі шараларды **Азаматтық процестік кодексте** белгіленген тәртіппен алынатын **сот санкциясымен** қолданады.

Қажет болған жағдайларда орындауды қамтамасыз етудің **бірнеше түрі қолданылуы мүмкін.**

Атқарушылық іс жүргізуді тоқтата тұру, кейінге қалдыру немесе мерзімін ұзарту атқарушылық құжаттардың орындалуын қамтамасыз ету жөнінде **бұрын белгіленген шаралардың күшін жоюға әкеп соқпайды.**

Сондай-ақ, сот орындаушысы атқарушылық іс жүргізудің **мемлекеттік автоматтандырылған ақпараттық жүйелері арқылы** тексеру жолымен борышкерге қатысты өзге де атқарушылық іс жүргізудің бар-жоғын анықтайды, ол анықталған жағдайда **өндіріп алушыға хабарлайды** және оның талаптарын қанағаттандырудың **кезектілік тәртібін** түсіндіреді.

- Уәкілетті орган **Борышкерлердің бірыңғай тізілімін жүргізеді.**
- Борышкерлер туралы мәліметтер уәкілетті органның ресми интернет-ресурсында **орналастырылады.**
- Борышкерлердің бірыңғай тізілімі атқарушылық іс жүргізу жөніндегі **автоматтандырылған ақпараттық жүйе арқылы** қалыптастырылады және жүргізіледі.

- Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізу үшін **келесі мәліметтерді** сот орындаушылары атқарушылық іс жүргізу қозғалғаннан кейін **үш жұмыс күні** ішінде жібереді:

1) борышкердің тегін, атын, әкесінің атын не борышкер ұйымның атауын;

2) атқарушылық құжатты берген органды, берілген күнін және борышкердің орындалмаған міндетінің мазмұнын;

3) көрсетілген мәліметтерді жіберетін сот орындаушысының тегін, атын, әкесінің атын және аумақтық бөлімнің атауы мен мекенжайын немесе жеке сот орындаушысы кеңсесінің мекенжайын қамтиды.

Атқарушылық іс жүргізуге қатысушылар атқарушылық әрекеттер туралы және мәжбүрлеп орындату шаралары туралы **хабарламамен хабарланады** немесе сот орындаушысына не атқарушылық әрекеттер жүргізілетін жерге **шақыру қағазымен шақырылады.**

Атқарушылық іс жүргізуге қатысушыға арналған хабарлама, егер атқарушылық іс жүргізуге қатысушы немесе оның өкілі өзге мекенжайды көрсетпесе, **атқарушылық құжатта көрсетілген мекенжайға жіберіледі.**

Сот орындаушысына келуден жалтарған адамдар сот орындаушысының қаулысы негізінде **күштеп келтірілуі мүмкін.**

Сот орындаушысының келуден жалтарып жүрген адамды күштеп келтіру туралы қаулысын **сот санкциялауға тиіс.**

- Атқарушылық іс жүргізу кезінде борышкер өз мекенжайының ауысқаны туралы сот **орындаушысына хабарламаса** мұндай хабар болмаған кезде шақыру қағазы немесе хабарлама сот орындаушысына белгілі соңғы мекенжайға жіберіледі және егер адресат бұл мекенжай бойынша енді тұрмайтын немесе болмайтын жағдайда да **жеткізілді деп есептеледі.**

Атқарушылық іс жүргізуге қатысушылар мынандай жағдайларда хабарланды деп есептеледі:

1) **адресат** шақыру қағазын, хабарды, сот орындаушысының хабарламасын және процестік құжаттарын **қабылдаудан бас тартса;**

2) **адресат** почта хабарламасын алғанына қарамастан, шақыру қағазын, хабарды, сот орындаушысының хабарламасын және процестік құжаттарын **алуға келмесе;**

3) шақыру қағазы, хабар, сот орындаушысының хабарламасы және процестік құжаттары онымен **бірге тұратын кәмелетке толған жақын туыстарының** біріне тапсырылса не соңғылары оларды алудан бас тартса;

4) шақыру қағазын, хабарды, сот орындаушысының хабарламасын және процестік құжаттарын қабылдаудан бас тарту, сондай-ақ оларды алғаны туралы қол қоюдан бас тарту бас тартқаны туралы акт жасала отырып аудио- немесе бейнетіркеу арқылы тіркелсе.

Гр. Сидорова К.К. пропустила срок для предъявления к исполнению исполнительного документа. Она обратилась в Департамент по исполнению судебных актов с заявлением о восстановлении пропущенного срока. ДИСА признал, что причина пропуска срока была уважительной, и восстановил срок.

Вопросы:

Можно ли восстановить срок для предъявления к исполнению исполнительного документа? Имел ли право ДИСА восстанавливать срок? Охарактеризуйте критерии «уважительности» пропуска срока.

- Прокуратура города Астаны при проверке выявила нарушения в действиях (бездействиях) судебных исполнителей.
- В частности, при исполнении постановления ОВД об административном правонарушении от 12 января 2015 года постановление фактически поступило к судебному исполнителю 20 января 2015 года, но никаких действий судебным исполнителем не предпринято. Судебный исполнитель свои бездействия аргументировал тем, что срок исковой давности не прошел.
- *Вопросы:*
- *Законно ли действия судебного исполнителя? Какой срок исковой давности предусмотрен законом?*
- *Законно ли действия судебного исполнителя?*
- *Какой срок исковой давности предусмотрен законом?*

- АО «Стальмонтаж» обратилось в суд с жалобой на действия судебного исполнителя. Основанием к обращению с жалобой явилось наложение судебным исполнителем ареста на денежные средства АО «Стальмонтаж», находящиеся на счете в банке.
- В своей жалобе организация ссылалась на то обстоятельство, что судебный исполнитель не направил в их адрес постановление о возбуждении исполнительного производства и что они не знали об открытии исполнительного производства.
- *Вопросы:*
- *Удовлетворит ли суд жалобу ТОО «Стальмонтаж»? Является ли одним из оснований мер принудительного исполнения вынесение суд/исполнителем постановления о возбуждении ИП? Является ли мерой принудительного исполнения наложение ареста на денежные средства должника?*

- Решением Щучинского районного суда был удовлетворен иск АО "Завод" о выселении Кайратова К.О. из занимаемой им комнаты в общежитии завода. На основании данного решения судом был выдан исполнительный лист, который был предъявлен к исполнению. Однако в последующем судебному исполнителю поступило заявление АО "Завод" об отказе от взыскания, подписанное юрисконсультом завода Хомяковым. К заявлению была приложена доверенность на имя Хомякова, подписанная генеральным директором завода и скрепленная печатью, которой ему предоставлялись полномочия представлять интересы завода в суд, а также при исполнении судебных решений, где "Завод" выступает должником или взыскателем. На основании данного заявления суд. исполнитель вынес постановление о возвращении исп/листа взыскателю.
- *Правильно ли поступил судебный исполнитель?*

- Акционерное общество "Заря" обратилось в суд с жалобой на действия судебного исполнителя, который произвел арест принадлежащего АО имущества. В обоснование своих требований заявитель сослался на то, что производственно-коммерческая фирма "Стимул", выступающая взыскателем по данному исполнительному производству ликвидирована и исключена из государственного реестра.
- На этом основании, по мнению заявителя, исполнительное производство должно быть прекращено в соответствии с законодательством об ИП. Суд, рассмотрев материалы исполнительного производства, в удовлетворении жалобы отказал, ввиду того что соответствующие нормы Закона РК "Об исполнительном производстве и статусе судебных исполнителей" применяются в отношении физических лиц, а не юридических.
- *Как следует поступить судебному исполнителю и должнику в данном случае? Дайте правовую оценку сложившейся ситуации.*

- 15 января 2014 г. по исполнительному листу, выданному Есильским районным судом, было возбуждено исполнительное производство о передаче от Аскарова автомобиля БМВ, которым он управляет по доверенности, взыскателю Калиеву.
- 2 февраля 2014 г. судебный исполнитель вынес постановление об аресте указанного автомобиля, обязав управление ГАИ г. Астана произвести задержание автомобиля.
- 12 февраля 2014 г. судебному исполнителю поступило письмо руководителя ГАИ из которого следовало, что по имеющейся в распоряжении ГАИ информации указанный в постановлении судебного исполнителя автомобиль БМВ находится за пределами города. Сведениями о точном местонахождении автомобиля управление ГАИ г.Астана не располагает.
- 13 февраля 2014 г. судебный исполнитель направил взыскателю заказное письмо с уведомлением, в котором пояснил, что в подобных обстоятельствах требуется объявление розыска автомобиля, который может быть объявлен только в том случае, если взыскатель возьмет на себя обязательство по авансированию розыска.
- Не получив ответа взыскателя на предложение об авансировании розыска, судебный исполнитель 17 марта 2014 г. вынес постановление о возвращении исп/листа и окончании исполнительного производства.
- *Обоснованно ли решение судебного исполнителя о возвращении исполнительного листа и окончании исполнительного производства?*

- 15 января 2014 г. Алматинским районным судом г.Астана с Управления внутренних дел были взысканы денежные средства в пользу Кализатовой. Получив исполнительный лист, Кализатова направила его в Алматинское подразделение судебных исполнителей для принудительного исполнения, однако судебный исполнитель вернул исполнительный лист без исполнения.
- При этом он сослался на то, что Департамент по исполнению судебных актов не занимается принудительным взысканием денежных средств в отношении должников, являющихся получателями средств республиканского бюджета. Кализатова обратилась в Алматинский районный суд с жалобой на постановление судебного исполнителя об окончании исполнительного производства, мотивируя это тем, что в соответствии с законодательством об исполнительном производстве Департамент по исполнению судебных актов наделен правом принудительного исполнения судебных актов и актов других органов.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!!!